

Chicago citavimo stilius

Išnašų ir bibliografijos metodas (Notes and bibliography)

Išnašos

Cituojant informacijos šaltinį, į tekstą įterpiamas išnašos numeris pritaikant viršutinio indekso poziciją (*superscript*). Puslapio apačioje išnašoje pateikiama informacija apie cituojamą dokumentą. Cituojant šaltinį pirmą kartą, išnašoje turi būti pateikiama pilna bibliografinė informacija.

Pvz. *:

*Klausas von Beyme 'as pažymi partijų krizės priežastį siedamas ją ne tiek su partinių organizacijų kaita, kiek su tuo, kad partijų funkcijas gali vykdyti kitos visuomenės institucijos*¹.

¹ Klaus von Beyme, „Party Leadership and Change in Party Systems: Towards a Postmodern Party State?“, *Government and Opposition* 31, 2 (1996): 149–150.

Trumpa išnaša

Jei vėliau tekste pakartotinai cituojamas tas pats šaltinis, išnašoje galima pateikti sutrumpintą bibliografinį aprašą. Dažniausiai trumpą išnašą sudaro autoriaus pavardė, sutrumpintas cituojamo šaltinio pavadinimas (rekomenduojama trumpinti iki 4 žodžių). Asmenvardžių inicialai paprastai nerašomi, nebent būtina atskirti skirtingus autorius su ta pačia pavarde. Pavadinimai, kuriuos sudaro 4 ir mažiau žodžių, paprastai netrumpinami. Jeigu cituojami nelietuviški šaltiniai, trumpoje išnašoje pradiniai artikkeliai („A“, „The“, „Der“, „Das“, „Die“, „La“, „Le“ ir kt.) nerašomi. Žodžių eilės seka neturėtų būti pakeista.

Pvz.,

¹ Lesley Adkins ir Roy A. Adkins, *The Keys of Egypt: The Race to Crack the Hieroglyph Code* (New York: Perennial, 2001), 15-16.

² Gabriel A. Almond et al., *Comparative Politics: A Theoretical Framework*, 3rd ed. (New York: Longman, 2001), 24.

³ Luras Bielinis, „Mediatizuota politika – nauja tvarka, nauji veikėjai, nauja galia“, *Agora* 4 (2016), 30, doi:10.7220/2424-3663.2016.4.2.

⁴ L. Adkins ir R. A. Adkins, *Keys of Egypt*, 17-18.

⁵ Bielinis, „Mediatizuota politika“, 31.

⁶ Almond et al., *Comparative Politics*, 23.

* Pavyzdys paimtas iš: Luras Bielinis, „Mediatizuota politika – nauja tvarka, nauji veikėjai, nauja galia“, *Agora* 4 (2016), 35. doi:10.7220/2424-3663.2016.4.2.

Jeigu paeiliui cituojamas tas pats šaltinis, išnašoje rašoma santrumpa „Ibid.“ (lot. *ibidem* – ten pat) ir po kablelio nurodomas cituojamas puslapis(iai). Jeigu cituojami tie patys puslapiai, užtenka tik santrumpos „Ibid.“

Pagal Čikagos stiliaus reikalavimus santrumpos „op. cit.“ (*cituotas darbas*) ir „loc. cit.“ (*cituota vieta*) išnašose nenaudojamos. Pvz.:

¹ Ronald G. Asch, *Nobilities in Transition 1550–1700: Courtiers and Rebels in Britain and Europe* (London: Arnold, 2003), 152.

² Ibid.

³ Ibid., 162-163.

Išnašos struktūra

Išnašos bibliografinių elementų eilės tvarka:

Knyga:

1. Pirminė atsakomybė (autorius vardas ir pavardė; kolektyvo/organizacijos pavadinimas, jei tai kolektyvinis autorius) (*privaloma*);
2. Knygos antraštė ir paantraštė (*privaloma*);
3. Antrinė atsakomybė (vertėjai, redaktoriai, sudarytojai) (*jeigu nurodyti antraštiniame lape*);
4. Leidimas (*jeigu ne pirmas leidimas*);
5. Tomas (*jeigu cituojamas daugiatomis leidinys*);
6. Serijos pavadinimas (*neprivaloma*);
7. Skelbimo informacija (leidimo vieta, leidykla, metai) (*privaloma*);
8. Cituojami puslapiai, puslapių intervalas;
9. Elektroninės knygos identifikatoriai arba interneto nuoroda:
 - a) DOI numeris;
 - b) Interneto nuoroda (*jeigu nėra DOI numerio*).

Straipsnis:

1. Pirminė atsakomybė (autorius vardas ir pavardė) (*privaloma*);
2. Straipsnio antraštė ir paantraštė (*privaloma*);
3. Žurnalo pavadinimas (*privaloma*);
4. Žurnalo numeracija (tomas, numeris, metai) (*privaloma*);
5. Cituojami puslapiai, puslapių intervalas;
6. Elektroninio straipsnio identifikatoriai arba interneto nuoroda:
 - a) DOI numeris;
 - b) Interneto nuoroda (*jeigu nėra DOI numerio*).

Išnašos skyryba

Išnašoje bibliografiniai elementai atskiriami kableliu, o skelbimo duomenys (leidimo vieta, leidykla, metai) pateikiami skliaustuose. Knygų ir žurnalų pavadinimai rašomi *kursyvu (Italic)*, o

straipsnių, knygos dalių, skyrių, kitų sudėtinių dalių – kabutėse. Žodžiai „redaktorius/redagavo“, „vertėjas/vertė“, „tomas“, „leidimas“ ir jų atitikmenys kitose kalbose trumpinami.

Pvz.:

- ¹ Piotr Daszkiewicz, „Les visiteurs lituaniens et polonais du célèbre cabinet d'histoire naturelle de Jean Hermann au XVIIIe siècle“, *Cahiers lituaniens* 11 (2012), 31-32.
- ² Egidijus Aleksandravičius ir Antanas Kulakauskas, „Nuo amžių slenksčio: naujausia Lietuvos XIX amžiaus istoriografija“, *Darbai ir dienos* 28 (2001), 7.
- ³ Ramūnas Vilpišauskas ir Vitalis Nakrošis, *Politikos įgyvendinimas Lietuvoje ir Europos Sąjungos įtaka* (Vilnius: Eugrimas, 2003), 180.
- ⁴ Tomas Kačerauskas, *Individas istorinėje bendrijoje: kultūrinės regionalistikos apmatai* (Vilnius: Technika, 2011), 240-241, doi:10.3846/1902-M.

Autorius (-iai)

Išnaša pradedama autoriaus asmenvardžiu. Išnašoje pirmiausia rašomas autoriaus vardas, po to pavardė. Autorių asmenvardžiai rašomi taip, kaip pateikti šaltinyje. Autoriaus titulai (karalius, karalienė, seras, šventasis, dr., prof. ir kt.) išnašose nerašomi.

- ¹ Saulius Grybkauskas, *Sovietinis „generalgubernatorius“: komunistų partijų antrieji sekretoriai Sovietų Sąjungos respublikose* (Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2016), 380-381.
- ² Eva Avinaitė, „Lietuva viduramžių Europos žemėlapiuose“, *Naujasis Židinys - Aidai* 7 (2013), 502.
- ³ Walter Bagehot, *The English Constitution* (London: Thomas Nelson and Sons, 1872), 350.
- ⁴ Maria Krajewska, „Perypetie koncepcyjne i edytorskie pierwszej syntezy pradziejów ziem polskich i litewskich“, in *Baltowie i ich sąsiedzi* (Warszawa: Państwowe Muzeum Archeologiczne, 2009), 63-64.
- ⁵ Augustinas, *Mano motina Monika*, iš lotynų kalbos vertė Eugenija Ulčinaitė (Vilnius: Katalikų pasaulis, 1998), 73.
- ⁶ Elizabeth I, *The Letters of Queen Elizabeth I* (New York: Funk and Wagnalls, 1968), 124-125.

Jeigu yra **2 autoriai**, jie atskiriami jungtuku „ir“:

- ¹ Ramūnas Vilpišauskas ir Vitalis Nakrošis, *Politikos įgyvendinimas Lietuvoje ir Europos Sąjungos įtaka* (Vilnius: Eugrimas, 2003), 180-181.
- ² Lesley Adkins ir Roy A. Adkins, *The Keys of Egypt: The Race to Crack the Hieroglyph Code* (New York: Perennial, 2001), 300.

Jeigu leidinys turi **3 autorius**, pirmo ar antrojo autoriaus asmenvardžiai atskiriami kableliu, o tarp antrojo ir trečiojo autoriaus asmenvardžio rašomas jungtukas „ir“. Pvz.:

¹ Mindaugas Maksimaitis, Kristina Miliauskaitė ir Gintaras Šapoka, *Valstybės ir teisės problemos lietuvių išeivijos publikacijose (1944-1990)* (Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2011), 150-151.

² Helene S. Shapo, Marilyn R. Walter ir Elizabeth Fajans, *Writing and Analysis in the Law*. 3rd ed. (Westbury, NY: Foundation Press, 1995), 390-392.

Jeigu leidinyje yra **daugiau nei 3 autoriai**, išnašoje rašomas tik pirmasis asmenvardis ir santrumpa „et al.“ (lot. *et alii* – „ir kiti“).

¹ Gabriel A. Almond et al., *Comparative Politics: A Theoretical Framework* (New York: Longman, 2001), 200.

² Linas Baublys et al., *Teisės teorijos įvadas* (Vilnius: Mes, 2012), 480.

Jeigu šaltinis **neturi autoriaus**, tai išnaša pradedama nuo šaltinio antraštės. Pvz.:

¹ *Anglų-lietuvių kalbų specialiojo ugdymo žodynas* (Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2005), 384.

² *The Constitution of the Republic of Estonia* (Tallinn: Kirjastus Juura, 2006), 30.

Jeigu šaltinio autorius yra **kolektyvas** (institucija, komisija, asociacija, draugija, komitetas ir t.t.), rašomas pilnas kolektyvo pavadinimas. Pvz.:

¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, *2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrasis ugdymo planas* (Vilnius: Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2015), 15.

² University of Chicago Press, *The Chicago Manual of Style*, 16th ed. (Chicago: University of Chicago Press, 2010), 701.

Antraštė

Jeigu cituojamas dokumentas yra **knyga**, tada po autoriaus/ių dedamas kablelis ir knygos antraštė bei paantraštė rašoma *kursyvu*. Pvz.:

¹ Anzelmas Kenterberietis, *Proslogionas* (Vilnius: Aidai, 1996), 142.

² Walter Bagehot, *The English Constitution* (London: Thomas Nelson and Sons, 1872), 378-379.

³ Helen Wilcox, *1611: Authority, Gender and the Word in Early Modern England* (Malden, MA: John Wiley & Sons, 2014), doi:10.1002/9781118327647.

Jeigu cituojamas informacijos šaltinis yra **straipsnis**, tada po autoriaus/-ių dedamas kablelis ir rašoma straipsnio antraštė kabutėse, po jos dedamas kablelis ir rašomas žurnalo pavadinimas *kursyvu*. Pvz.:

¹ Eva Avinaitė, „Lietuva viduramžių Europos žemėlapiuose“, *Naujasis židinys - Aidai* 7 (2013): 501.

² Cihat Yilmaz, „Kurds and Nation-State: The Right of Self-Determination and the Position of the Kurds“, *Politikos mokslų almanachas* 19 (2016): 200, doi:10.7220/2335-7185.19.10.

Jeigu cituojamas dokumentas yra **knygos dalis (skyrius ar straipsnis)**, tada po autoriaus/-ių dedamas kablelis ir rašoma dalies antraštė kabutėse, po jos vėl rašomas kablelis, žodis „in“ ir knygos antraštė *kursyvu*. Pvz.:

¹ Vytautas Berenis, „Egodokumentų tyrimai: ištakos, metodai, perspektyvos“, in *Egodokumentai ir privati Lietuvos erdvė XVI-XX amžiuje* (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013), 14-15.

² Maria Krajewska, „Perypetie koncepcyjne i edytorskie pierwszej syntezy pradziejów ziem polskich i litewskich“, in *Baltowie i ich sąsiedzi* (Warszawa: Państwowe Muzeum Archeologiczne, 2009), 64.

Jeigu antraštė pasibaigia šauktuku ir klaustuku, prieš kitą bibliografinio aprašo elementą nebereikia rašyti kablelio. Pvz.:

¹ Pranas Daugininkaitis, *Širdis Vilniun neša!* (Alytus: Vilniui vaduoti sąjungos Alytaus skyrius, 1931), 62.

² Česlovas Laurinavičius, „Ką reiškia Lietuvai turėti Klaipėdą?“ *Acta Historica Universitatis Klaipedensis* 21 (2010), 12-13.

Antraštės ir paantraštės rašomos laikantis cituojamo šaltinio kalbos gramatikos taisyklių. Angliškuose pavadinimuose pirmas ir paskutinis antraštės bei paantraštės žodžiai, taip pat pagrindiniai žodžiai, išskyrus artikelius ir jungtukus, rašomi didžiąja raide. Pvz.:

¹ Henryka Ilgiewicz, „Lenkų visuomenės pastangos įamžinti Vilniuje iškilių asmenybių atminimą XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje“, *Kultūrologija* 18 (2010), 243.

² Piotr Daszkiewicz ir Radosław Tarkowski, *Wpływ francuskiej myśli przyrodniczej na rozwój nauk o ziemi w Polsce i na Litwie od końca XVIII wieku po rok 1830* (Kraków: Księgarnia Akademicka, 2012), 166.

³ Kei Ushimura, *Beyond the "Judgment of Civilization": The Intellectual Legacy of the Japanese War Crimes Trials: 1946-1949*, trans. Steven J. Ericson (Tokyo: International House of Japan, 2003), 330.

Antrinė atsakomybė (vertėjai, redaktoriai, sudarytojai ir kt.)

Išnašose galima nurodyti ir vertėjus, redaktorius, sudarytojus, jeigu jie buvo pateikti antraštiniame lape. Informacija apie antrinę atsakomybę pateikiama po antraštės. Tarp šių bibliografinio aprašo elementų rašomas kablelis. Žodžiai „edited by“, „translated by“ paprastai trumpinami į „ed.“, „trans.“. Pvz.:

¹ Augustinas, *Mano motina Monika*, iš lotynų kalbos vertė Eugenija Ulčinėaitė (Vilnius: Katalikų pasaulis, 1998), 99.

² *Baltų religijos ir mitologijos relikvai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje (XIV-XVIII a.): šaltinių rinkinys*, sudarė ir parengė Vytautas Ališauskas (Vilnius: Lietuvių katalikų mokslo akademija, 2016), 471-472.

³ Kei Ushimura, *Beyond the "Judgment of Civilization": The Intellectual Legacy of the Japanese War Crimes Trials: 1946-1949*, trans. Steven J. Ericson (Tokyo: International House of Japan, 2003), 330.

⁴ William Shakespeare, *The Merchant of Venice*, ed. A. R. Braunmuller (New York: Penguin Books, 2000), 99.

Leidimas

Pakartotinio leidimo duomenys pateikiami po šaltinio antraštės, Antraštė ir leidimo duomenys skiriami kableliu. Leidimo numeris arba kitas leidimo pakartojimo žymuo yra trumpinami: 2-asis leid., 2nd ed., rev. ed, 2. Aufl. ir pan. Pvz.:

¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, *Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa, 2014*, 2-asis leid. (Kaunas: Šviesa, 2016), 70.

² Gabriel A. Almond et al., *Comparative Politics: A Theoretical Framework*, 3rd ed. (New York: Longman, 2001), 207-208.

³ Oskar Georg Fischbach, *Allgemeine Staatslehre*, 2. Aufl. (Berlin: W. de Gruyter, 1928), 129.

Tomas

Jeigu išnašoje nurodomas visas daugiatomis leidinys, tai tomų (dalių/knygų) kiekis rašomas iš karto po knygos antraštės. Tarp leidinio antraštės ir tomų žymens rašomas kablelis. Tomų

skaičius ar numeris rašomi tik arabiškais skaičiais. Jei leidinio dalys išleistos ne per vienerius metus, leidimo metai atskiriami brūkšniu.

¹ Norman Davies, *Dievo žaislas: Lenkijos istorija*, 2 t. (Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998).

² Władysław Tatarkiewicz, *Filosofijos istorija*, 3 t. (Vilnius: Alma littera, 2001-2003).

³ *International Encyclopedia of Social Policy*, 3 vols. (London: Routledge, 2006).

Jeigu cituojamas tik vienas daugiatomio leidinio tomas ar dalis, po bendrosios antraštės dedamas kablelis, po jo rašomas tomo žymuo ir tomo ar dalies pavadinimas. Tarp tomo žymens ir dalies pavadinimo rašomas kablelis. Pvz.:

¹ *XVII a. vidurio Maskvos okupacijos Lietuvoje šaltiniai*, t. 3, *1658 ir 1663 m. Vilniaus miesto tarybos aktų knyga* (Vilnius: Lietuvos istorijos instituto leidykla, 2015), 15-17.

² Donald Kagan, *Problems in Ancient History*, vol. 2, *The Roman World* (New York: MacMillan Publishing, 1975), 17-18.

Jeigu tomas/dalis neturi atskiro pavadinimo, jų numerį galima nurodyti arba po knygos antraštės, arba bibliografinio aprašo gale prieš cituojamus puslapius. Antruoju atveju tomo numeris ir cituojami puslapiai atskiriami dvitaškiu. Pvz.:

¹ Norman Davies, *Dievo žaislas: Lenkijos istorija*, t. 2 (Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998), 32.

arba

¹ Norman Davies, *Dievo žaislas: Lenkijos istorija* (Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998), 2:32.

Serijos pavadinimas

Jeigu yra poreikis, galima nurodyti ir knygos serijos pavadinimą, bet tai nėra privalomas bibliografinio aprašo elementas. Serijos pavadinimas paprastai rašomas po knygos antraštės ir atskiriamas kableliu. Jeigu serija yra numeruota, serijos numeris rašomas iš karto po serijos pavadinimo be jokių skyrybos ženklų. Pvz.:

¹ *Lietuvos diplomatų korespondencija (1940-1945 m.): šaltinių publikacija*, sudarytoja Asta Petraitytė-Briedienė, Egzodo archyvas 7 (Vilnius: Versus Aureus, 2012), 436.

² Daniel Brennan, *The Political Thought of Václav Havel: Philosophical Influences and Contemporary Applications*, Value Inquiry Book Series. Central European Value Studies 295 (Leiden: Brill, 2017), 181-182.

Skelbimo informacija (leidimo vieta, leidykla, metai)

Skelbimo duomenis sudaro leidimo vieta, leidykla, leidimo metai. Išnašose šie duomenys rašomi skliaustuose po antrinės atsakomybės, laidos ar serijos pavadinimo. Jeigu šių duomenų nėra, skelbimo informacija pateikiama po antraštės. Skliaustuose pirmiausia rašoma leidimo vieta, po to dvitaškis, po kurio rašoma leidykla ir leidimo metai. Tarp leidyklos ir leidimo metų rašomas kablelis.

¹ Lina Griškevič, *Lietuvos konstitucionalizmo istorija: (istorinė Lietuvos konstitucija): 1387 m. - 1566 m. - 1791 m. - 1918 m. - 1990 m.* (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016), 266-267.

² Oskar Georg Fischbach, *Allgemeine Staatslehre*, 2. Aufl. (Berlin: W. de Gruyter, 1928), 125.

Knygos leidimo vieta yra miestas, kur įsikūrusi leidykla. Jeigu knygoje nurodyta daugiau nei viena leidimo vieta, reikia nurodyti tik pirmąją. Jeigu miesto pavadinimas nėra plačiai žinomas arba gali būti supainiotas su kitu miestu, galima nurodyti ir valstiją. Miesto pavadinimas ir valstijos pavadinimo santrumpa atskiriami kableliu.

¹ Helene S. Shapo, Marilyn R. Walter ir Elizabeth Fajans, *Writing and Analysis in the Law*, 3rd ed. (Westbury, NY: Foundation Press, 1995).

Jeigu leidimo vieta nežinoma, galima rašyti „**n.p.**“ – „no place“, „**s.l.**“ – „sine loco“ – „be vietos“.

¹ *The History of Korea* (S.l.: RKI, 1996), 12.

² Франтишек Силницкий, *Национальная политика КПСС в период с 1917 по 1922 года*, 2-ое изд. (S.l.: Сучасність, 1981), 314.

Jeigu abejojama dėl leidimo vietos, galima nuspėjamą vietą parašyti laužtiniuose skliaustuose su klaustuku. Pvz.:

¹ *The American Educator Encyclopedia, a Thoroughly Modern Work Designed to Meet the Needs of Every Age*, ed. Harry Orrin Gillet ([Lake Bluff, IL?]: United Educators, 1954).

Knygoms, išleistoms iki 1900 metų, nereikia nurodyti leidyklos. Po leidimo vietos rašomas kablelis, tada leidimo data. Pvz.:

¹ Jonas Bretkūnas, *Kancionalas nekuru giesmiu baszniczioie Dieva ant didziun schvencziun giedamuiu* (Karaliaučius, 1589), 31.

² Walter Bagehot, *The English Constitution* (London, 1872), 370-371.

Jeigu nežinomas leidyklos pavadinimas, galima nurodyti tik leidimo vietą ir metus. Pvz.:

¹ Petras Šalčius, *Visuomenės ūkio teorijos* (Kaunas, 1927), 152-153.

Paprastai rašomi tik leidimo **metai**, nei mėnesio, nei dienos nurodyti nereikia. Pvz.:

¹ Saulius Grybkauskas, *Sovietinis „generalgubernatorius“: komunistų partijų antrieji sekretoriai Sovietų Sąjungos respublikose* (Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2016), 374-375.

Jeigu leidimo data **nežinoma**, rašoma „**n.d.**“ (no date) arba „**s.a.**“ (sine anno). Pvz.:

¹ Jonas Vytautas Narbutas, *Pažadėtoji žemė: Vilniaus krašto gyvenimo vaizdai* (Kaunas: Sakalas, s.a.), 151.

Žurnalo numeracija (tomas, numeris, metai)

Žurnalo numeracija straipsnio bibliografiniame apraše pateikiama po žurnalo pavadinimo. Tarp žurnalo pavadinimo ir numeracijos nereikia jokių skyrybos ženklų. Žurnalo numeris rašomas arabiškais skaitmenimis, net jeigu pačiame šaltinyje jis yra romėniškais skaitmenimis. Jeigu žurnalo numeracija yra dviguba, t.y. ją sudaro tomas ir numeris, po tomo rašomas kablelis, tada santrumpa „nr.“. Po žurnalo tomo ir numerio skliaustuose rašomi žurnalo leidimo metai. Pvz.:

¹ Aurelijus Zykas, „The Transforming Aims of Japan’s Post-Cold War Cultural Diplomacy“, *Regioninės studijos* 7 (2013): 123-124.

² Antoni Mironowicz, „Parafia Św. Eliasza w Dojlidach do 1939 roku“, *Białoruskie zeszyty historyczne* 43 (2015): 103.

³ Gintaras Švedas ir Paulius Veršekys, „Lietuvos baudžiamosios teisės bendrosios dalies teisėkūros ir mokslo aktyvumo tendencijos“, *Teisės apžvalga* 2(14) (2016): 6-7, doi:10.7220/2029-4239.14.1.

⁴ Henryka Ilgiewicz, „Žalgirio mūšio minėjimas 1910 metais: politinis ir kultūrinis aspektai“, *Mokslo ir technikos raida* 2, nr. 2 (2010): 94-95.

Cituojami puslapiai

Jeigu cituojamas šaltinis yra **knyga**, išnašoje cituojami puslapiai rašomi po skelbimo duomenų, tarp jų rašomas kablelis. Santrumpos „**p.**“ nereikia rašyti, užtenka tik skaičių. Pvz.:

- ^{1.} Tomas Kačerauskas, *Individas istorinėje bendrijoje: kultūrinės regionalistikos apmatai* (Vilnius: Technika, 2011), 255-256, doi:10.3846/1902-M.
- ^{2.} Saulius Katuoka et al., *Tautinių mažumų apsauga: tarptautinės teisės aspektai* (Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2013), 396.
- ^{3.} William Shakespeare, *The Merchant of Venice*, ed. A. R. Braunmuller (New York: Penguin Books, 2000), xxxiv-xxxv.

Pakartotinai cituojant tuos pačius šaltinius, trumpoje išnašoje puslapiai rašomi po knygos pavadinimo. Tarp šių duomenų rašomas kablelis.

- ^{1.} Kačerauskas, *Individas istorinėje bendrijoje*, 253-254.
- ^{2.} Katuoka et al., *Tautinių mažumų apsauga*, 395-396.
- ^{3.} Shakespeare, *Merchant of Venice*, xix-xx.

Jeigu cituojamas vienas iš daugiatomio leidinio tomų, kuris neturi savo individualios antraštės, cituojami puslapiai gali būti nurodyti arba po knygos skelbimo duomenų arba po tomo numerio. Antruoju atveju tomo numeris ir cituojami puslapiai atskiriami dvitaškiu. Pvz.:

- ^{1.} Norman Davies, *Dievo žaislas: Lenkijos istorija*, t. 2 (Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998), 32-33.

arba

- ^{1.} Norman Davies, *Dievo žaislas: Lenkijos istorija* (Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998), 2:32-33.

Jeigu cituojamas šaltinis yra **knygos dalis/skyrius**, puslapiai rašomi po knygos skelbimo duomenų, atskiriant juos kableliu. Pvz.

- ^{1.} Vytautas Berenis, „Egodokumentų tyrimai: ištakos, metodai, perspektyvos,“ in *Egodokumentai ir privati Lietuvos erdvė XVI-XX amžiuje* (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013), 14-15.
- ^{2.} Maria Krajewska, „Perypetie koncepcyjne i edytorskie pierwszej syntezy pradziejów ziem polskich i litewskich“, in *Baltowie i ich sąsiedzi* (Warszawa: Państwowe Muzeum Archeologiczne, 2009), 63.

Jeigu cituojamas šaltinis yra **straipsnis**, puslapiai rašomi po žurnalo leidimo metų. Prieš cituojamus puslapius rašomas dvitaškis. Pvz.:

¹ Eva Avinaitė, „Lietuva Viduramžių Europos žemėlapiuose“, *Naujasis židinys - Aidai* 7 (2013): 501-502.

² Piotr Daszkiewicz, „Les visiteurs lituaniens et polonais du célèbre cabinet d'histoire naturelle de Jean Hermann au XVIIIe siècle“, *Cahiers lituaniens* 11 (2012): 31-32.

Pakartotinai cituojant straipsnį, trumpoje išnašoje puslapiai rašomi po straipsnio antraštės ir skiriami kableliu. Pvz.:

¹ Avinaitė, „Lietuva Viduramžių Europos žemėlapiuose“, 501-502.

² Daszkiewicz, „Visiteurs lituaniens et polonais ...“, 31-35.

Kai kurios knygos, išleistos iki 1800 m., neturi sužymėtų puslapių, tik signatūras. Cituojant tokias knygas, pirmiausia nurodomas signatūros ženklas, tada lapo su ta signatūra numeris ir rašoma arba *r* (*recto* – dešinysis puslapis), arba *v* (*verso* – kairysis puslapis), pvz.: G6v, G6r-7v.

¹ Henricus de Friemaria et al., *Preceptorium Nicolai de Lira ordinis seraphici Francisci: siue expositio tripharia brevis et utilis in decalogum legis divine* (Colonie, 1477), B5r-B5v.

DOI (digital object identifier) – skaitmeninio objekto identifikatorius

Jeigu cituojamas šaltinis yra **elektroninė knyga** arba **elektroninis straipsnis**, išnašoje bibliografinio aprašo pabaigoje rašomas **DOI numeris** arba **internetinė nuoroda**. Jeigu šaltinis turi DOI, internetinė nuoroda yra nereikalinga. Išnašoje prieš DOI numerį rašomas kablelis. Pvz.:

¹ *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Maskvos valstybės sutartys: 1449-1556 metai: šaltinių publikacija*, sudarė, parengė, vertė Marius Sirutavičius (Kaunas: Vytauto Didžiojo Universitetas, 2016), 288-289, doi:10.7220/9786094672507.

² Helen Wilcox, *1611: Authority, Gender and the Word in Early Modern England* (Malden, MA: John Wiley & Sons, 2014), doi:10.1002/9781118327647.

³ Lauras Bielinis, „Mediatizuota politika – nauja tvarka, nauji veikėjai, nauja galia“, *Agora* 4 (2016), 30-31, doi:10.7220/2424-3663.2016.4.2.

⁴ Cihat Yilmaz, „Kurds and Nation-State: The Right of Self-Determination and the Position of the Kurds“, *Politikos mokslų almanachas* 19 (2016): 199, doi:10.7220/2335-7185.19.10.

Internetinė nuoroda

Jeigu cituojamas elektroninis išteklis neturi DOI numerio, bibliografinio aprašo pabaigoje galima nurodyti internetinę nuorodą. Išnašoje prieš nuorodą rašomas kablelis. Pvz.:

1. Milda Danytė, „Komunistinė propaganda tarp Kanados lietuvių II pasaulinio karo metais“, *Oikos* 1 (2006): 29, <https://elatalpykla.vdu.lt/1/33485>.
2. Carolyn Dean, *Aversion and Erasure: The Fate of the Victim after the Holocaust* (Ithaca: Cornell University Press, 2016), <http://site.ebrary.com/lib/vmulib/docDetail.action?docID=10468027&ppg=1>.

Nepublikuota medžiaga

Nepublikuoti diplominiai darbai (daktaro disertacijos, magistro darbai, bakalauro darbai)

Publikuotos disertacijos ir baigiamųjų darbų tezės yra aprašomos kaip knygos. Nepublikuotų diplominių darbų antraštės rašomos kabutėse, o skliaustuose po antraštės pateikiama informacija apie diplominio darbo rūšį, instituciją, kur tas darbas apgintas, ir metus. Galima pateikti ir internetinę nuorodą, jeigu cituojamas šaltinis ją turi. Pvz.:

1. Barbara Stankevič, „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vaizdinys lenkų XX a. geopolitinėse koncepcijose: nuo Józefo Piłsudskio iki Jerzy Giedroyc“ (daktaro disertacija, Vilniaus universitetas, 2012), 235-236.
2. Lina Leliukaitė, „Užsienio politikos strategijos atspindžiai Baltijos šalių parlamentinių partijų programose: nacionalistinių nuostatų įtaka užsienio politikos integralumui“ (magistro darbas, Vytauto Didžiojo universitetas, 2013), 232-233.
3. Alina Galvanauskienė, „Paberžės parapijos istorija“ (bakalauro darbas, Šiaulių universitetas, 2012), 43-44, <http://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:1907356/datastreams/MAIN/content>.

Jeigu cituojamas šaltinis yra **nepublikuoti konferencijos pranešimai, paskaitos**, informacija apie medžiagos pobūdį, renginio vietą ir laiką pateikiami skliaustuose po pavadinimo. Pvz.:

1. Mantas Simanavičius, „1922 – 1940 m. universitetas Lietuvoje, kaip pilietinės visuomenės židinys“, (pranešimas 18-oje Kauno istorijos konferencijoje „Švietimas ir mokslas“, Kaunas, 2014 m. balandžio 24 d.).
2. Stasys Vėlyvis, „Professor J. Žėruolis - Educator and Scientist (1907-1986)“, (pranešimas tarptautinėje konferencijoje „Recent tendencies of development in civil procedure law - between East and West“, Vilnius, 2007).

Archyviniai šaltiniai

Jeigu cituojami nepublikuoti šaltiniai iš archyvų, rankraščių kolekcijų, pirmiausia rašoma šaltinio antraštė, archyvo, dokumentų saugyklos pilnas arba sutrumpintas pavadinimas, fondo/kolekcijos pavadinimas ar numeris, aplanko numeris, bylos numeris, cituojamas puslapis ar lapas.

Pvz.:

¹ 1935 12 05 LR KAM Karo stovio reikalams referento plk. V. Braziulevičiaus slaptas raštas nr. 874 apskričių karo komendantams, LCVA, f. 384, ap. 2, b. 502, l. 12.

Interneto tinklalapis

Internetinio puslapio pavadinimas rašomas kabutėse, o viso tinklalapio pavadinimas – kursyvu. Po tinklalapio pavadinimo rašoma informacijos paskelbimo arba atnaujinimo data. Jeigu tokių duomenų nėra, galima pateikti peržiūros datą. Išnašos pabaigoje rašoma internetinė nuoroda. Visi bibliografinio aprašo elementai skiriami kableliu.

¹ Becky Hand, „All about Artificial Sweeteners: The Lowdown on Zero-Calorie Sugar Substitutes“, *SparkPeople*, paskelbta 2004 m. rugsėjo 29 d., http://www.sparkpeople.com/resource/nutrition_articles.asp?id=289.

² „Bibliografinės nuorodos ir literatūros sąrašai“, *Vytauto Didžiojo universiteto biblioteka*, atnaujinta 2017 m. vasario 14 d., <http://biblioteka.vdu.lt/bibliografines-nuorodos>.

³ „Chicago-Style Citation Quick Guide“, *The Chicago Manual of Style Online*, žiūrėta 2017 m. kovo 10 d., http://www.chicomanualofstyle.org/tools_citationguide.html.

Teismų sprendimai

Jeigu cituojamas šaltinis yra teismų sprendimai, išnaša pradedama bylos pavadinimu, po jo skliaustuose rašomas teismo pavadinimas, metai ir bylos numeris. Trumpoje išnašoje rašomas tik bylos pavadinimas *kursyvu*. Pvz.:

¹ Saukupa p. PRASLAS (Vilniaus apygardos teismas, 2013, Nr. 2A-64-340).

² El Greco (Australia) Pty Limited & Anor v. Mediterranean Shipping Co.SA (Federalinis Australijos teismas, 2004, Nr. DMC/SandT/04/50).

³ Saukupa p. PRASLAS.

⁴ *El Greco (Australia) Pty Limited & Anor v. Mediterranean Shipping Co.SA.*

Išnašų pavyzdžiai*

Pirmąjį miesto burmistrą išrinko tik trečiosios kadencijos miesto taryba – 1921 m. rugsėjo 30 d. juo tapo Jonas Vileišis (Kauno burmistru dirbęs 1921–1933 metais).¹ Iki tol valdybai (jau nebe valdybos prezidiumui) pasikeisdami pirmininkavo trijų pagrindinių frakcijų atstovai.²

Tai, kad Kauno savivaldybėje iki 1921 m. nebuvo renkamas burmistras, istoriografijoje vertinama vienareikšmiškai – kaip nesugebėjimas susitarti („dėl tautinių frakcijų nesutarimo miesto burmistras nebuvo renkamas“)³, tačiau šį atvejį galėtume vertinti ir atvirkščiai – kaip įvairiautės tarybos sugebėjimą pasiekti kompromisą ir susitarti. <...>

Kauno miesto taryba, reaguodama į aplinkraštį, kovo 22 d. nutarė kontraktus rašyti lietuvių kalba, pasamdė vertėją, tačiau miesto tarybos posėdžių protokolai ir toliau buvo rašomi rusų kalba.⁴ <...>

Vidaus reikalų ministro Jono Vileišio pozicija tokiais atvejais buvo griežta: jis smerkė rusų kalbos vartojimą, atkreipdavo dėmesį į minėtą aplinkraštį ir įspėdavo, kad ateityje į rusų kalba rašytus raštus neatsakinės.⁵ <...> Prielaida, esą tiek aplinkraštis dėl lietuvių kalbos vartojimo, tiek Ypatingi valstybės apsaugos įstatai ministerijos (drauge ir J. Vileišio) buvo parašyti rusų kalba⁶, kelia didelių abejonių.

¹ Jonas Aničas, *Jonas Vileišis, 1872-1942: gyvenimo ir veiklos bruožai* (Vilnius: Alma littera, 1995), 339.

² Ibid., 338.

³ Jonas Sireika, *Lietuvos savivaldybės ir savivaldybininkai: (1918-1931)* (Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 1998), 22.

⁴ Pranas Janauskas, „Lietuviškasis lūžis: kalbų varžybos Kauno savivaldybėje 1918-1928 metais“, *Darbai ir dienos* 34 (2003): 36.

⁵ Vidaus reikalų ministro 1919 02 21 raštas Kauno miesto valdybai. LCVA, f. 379, ap. 2, b. 81, l. 89.

⁶ Janauskas, *Lietuviškasis lūžis*, 35.

* Pavyzdys paimtas iš: Aistė Morkūnaitė-Lazauskienė, „Kauno savivaldybės ir centrinės valdžios santykiai (1918–1931)“, *Kauno istorijos metraštis* 10 (2009): 40-41.